

Luchtzak maakt de putvloer beweegbaar

Een hydraulisch beweegbare vloer in een bestaande melkput bouwen is meestal zinloos. De inbouwhoogte is vaak al 30 centimeter waardoor lange mensen niet meer kunnen melken. De inbouwhoogte van de vloer met luchtzak is maar 8 centimeter en houdt de put dus op diepte.

Tekst en foto's: Frits Huiden

Na een druk op de knop, gaat de pomp lopen en langzaam begint de melkput vloer golvend te rijzen. Als de vloer gerezen is, kan de pomp uit en de vloer blijft rusten op palletjes. Een beweegbare melkput vloer klinkt voor sommige veehouders in de oren als een luxe speeltje. Voor

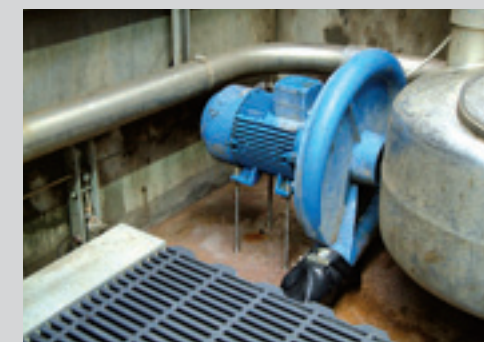
veehouder Jan Markerink uit Steggerda (Overijssel) is dat het beslist niet. Hij molk al jaren met plezier in een oude melkput. Totdat de nieuw gebouwde 2x10, 50 graden stal in gebruik werd genomen. Deze put was geheel ingesteld op de lengte van zijn zoon en opvaller Gerti. Maar Gerti is 1,90 meter. Bovendien

was de put zelfs voor hem te diep. "Op school leer je de stelregel dat de putrand zo hoog moet zijn als de plek van je rechter vuist wanneer je die onder je linker elleboog houdt", geeft Gerti aan. "Maar daar klopt niets van. Dan is de put nog te diep, ook voor mij." Voor vader Jan was de put zeker te diep geworden.

De geringe inbouwhoogte van 8 centimeter, is het grootste voordeel van de vloer.

De vloer rust op 10 palletjes die werken als deurklinken. Deze zijn centraal te ontgrendelen wanneer de vloer naar beneden moet.

De pomp werkt op netstroom en blaast de vloer binnen 20 seconden op.

"Ik stond boven mijn macht te werken. Mijn vuisten kwamen met het aansluiten boven mijn schouders uit. Na een half jaar kreeg ik last van mijn spieren." Daarom besloot de familie Markerink dat de melkput moest worden aangepast.

▪ Luchtzak

Jan en Gerti schelen 15 centimeter. Dat is de afstand die de vloer moest kunnen overbruggen. Gelijk werd aan een beweegbare putvloer gedacht. Het enige probleem is dat de hydraulisch beweegbare vloeren moeilijk in een bestaande put gelegd kunnen worden. "Hydraulische systemen zijn op zijn laagst al 35 centimeter hoog. Dan zouden we de putvloer eerst moeten verlagen. Maar dat kan niet omdat de hele melkput op die vloer rust. Bovendien zou dat een duur karwei worden." Ook het verhogen van de standen in combinatie met een hydraulisch beweegbare vloer bleek te duur en bewerkelijk. Het idee om een luchtzak onder de beweegbare vloer te leggen kwam van constructiebedrijf Dedden uit Willemsoord (Dr). Het bedrijf bouwt opdrijfhekken en hydraulisch beweegbare vloeren. Een luchtzak zou, wanneer het leegloopt, nog maar 8 centimeter ruimte in beslag nemen. Een springkussenfabrikant maakte een speciale zak op maat voor de vloer van 8 bij 2 meter.

▪ Zakken en stijgen

Als pomp werd een centrifugaalpomp uit Engeland ingevlogen die werkt op netstroom en toch kan persen onder hoge druk. De luchtzak is gemaakt van Bisonyl, een pvc-soort dat ook gebruikt wordt op vrachtwagentrailers als

dekzeil. De fabrikant geeft er een jaar garantie op. Op het luchtzak ligt de vloer. Deze bestaat uit een frame van roestvaststalen strippen en biggenroosters die er tussen zijn gelegd. Tijdens het oppompen vult de luchtzak zich binnen 20 seconden met lucht. De vloer wordt opgetild tot hij de zes hoogte begrenzers raakt. Afhankelijk van waar deze zitten is een slag mogelijk van 30 centimeter. Hij is dan al tien palletjes voorbij geschoten die werken als deurklinken. Hier komt de vloer op te rusten tijdens het melken. "Anders zou je zeeziek worden", grapt Gerti. "Ja, we hebben eerst een maand medicijnen moeten slikken tegen scheurbuik", dikt Jan nog verder aan. Voor het laten dalen van de vloer moet de zak eerst verder worden opgeblazen zodat hij los komt van de palletjes. Met een centrale hendel die via staaldraad, touw en veertjes is verbonden, worden de palletjes terug getrokken. De luchtzak kan nu leeg lopen en de vloer kan weer dalen. De hendel voor de palletjes moet vastgehouden worden zolang de vloer er nog niet langs is gezakt. "Het laten zakken en dalen is heel eenvoudig. We doen het ook zo vaak tijdens het melken als we het van elkaar overnemen."

▪ Vuil

Het voornaamste probleem van de beweegbare vloer is dat er gemakkelijk vuil onder komt. Vuil kan door de biggenroosters op de luchtzak vallen en tussen de putmuur en beweegbare vloer. Schoonmaken is daarbij erg lastig. "Als je het niet af en toe schoonmaakt, zal je in de zomer last krijgen van vliegen. Maar het is nog niet zo eenvoudig." De enige mogelijkheid om de ruimte onder de vloer

goed schoon te maken is door de luchtzak onder de vloer uit te halen. En dat is een heel karwei. Markerink denkt er daarom over om het te automatiseren door een elektrisch oprolsysteem voor de luchtzak te laten maken. "Met het oprolsysteem wordt de zak onder de vloer vandaan getrokken. Tijdens het oprollen spuit ik de leeggelopen zak dan schoon als hij net onder de biggenroosters vandaan komt en voor hij de haspel opgaat. Wanneer de zak weg is, kan door de biggenroosters heen de lege ruimte eronder worden schoongemaakt. Natuurlijk kunnen de roosters ook even uit het frame gepakt worden. Staalkabels aan een lier kunnen de zak dan weer terug onder de vloer trekken."

▪ Niet goedkoop

De meeste hydraulisch beweegbare vloeren kosten al snel 6.500 euro. Daarmee vergeleken is de luchtzak variant geen koopje. Voor 9.000 euro ligt hij in de stal. Dan wel inclusief het oprolsysteem. Vanuit de Farbo-regeling is weer 10 procent terug te krijgen van het aanschafbedrag. De levensduur wordt geschat op 8 tot 10 jaar. Dat is de helft van die van een hydraulische variant. Reden is de lichte constructie die nodig is om het geheel draagbaar te kunnen maken voor de luchtzak. Ook de luchtzak is natuurlijk niet de sterkste schakel. Mocht hij overigens lek raken, dan is hij binnen een half uur op locatie weer geplakt. Kosten daarvan zijn ongeveer tien euro exclusief voorrijkosten. ▪

Jan Markerink: "Dit was de goedkoopste en beste oplossing om mijn zoon en ik allebei te kunnen laten melken."